

EMLEKTÁBLA AVATÁS

Dr. Göllesz Viktor emlékére (1930–1999)

2004. december 11-én az Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) kezdeményezésére, Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, a Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete, a Magyar Speciális Olimpia Szövetség és a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület közreműködésével emléktábla avatási ünnepség volt Budapesten, *Dr. Göllesz Viktor* ny. főiskolai tanár, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola 1968–1989. volt tanszékvezetője, 1968–1972. volt főigazgatója tiszteletére lakóhelyén, a VII. Király u. 3. szám alatti ház bejáratánál.

A jelenlévő volt kollégák, munkatársak, tanítványok, lakótársak és barátok főhajtással emlékeztek *Dr. Göllesz Viktorra*, halálának 5. évfordulóján.

Az ünnepségen elsőként *Osváth László* a Magyar Himnuszt szavalta el, majd *Hunvald György* polgármester, *Dr. Buday József* tanszékvezető főiskolai tanár, *Kemény Ferenc* főiskolai docens és *Gyene Piroska* ÉFOÉSZ elnök asszony mondtak emlékbeszédet. Végül *Dr. Osváth Péter* sportorvos, lakótárs Göllesz Viktorhoz írott személyes hangú levelét öccse, *Osváth László* olvasta fel.

G. Sz. A.

Hunvald György emlékbeszéde

Tisztelt családtagok, megemlékezők, kedves barátaim!

Azért gyűltünk ma össze, hogy megemlékezzünk egy nagyszerű emberről, tudós tanárról, társadalmunk alakítójáról: dr. Göllesz Viktorról.

A jelenlévők közül nagyon sokan személyesen ismerték őt.

– Ismerték, mert munkatársai, tanítványai voltak a Gyógypedagógiai Főiskolán,

- Ismerték, mert együtt dolgoztak vele a Gyógypedagógusok Egyesületében,
- vagy más olyan szervezetben, amelynek munkáját jelentősen befolyásolta illetve alapvetően meghatározta dr. Göllesz Viktor tevékenysége.

Akik együtt dolgoztak vele, azok nem fogják elfelejteni személyiségének varázsát, mély humanizmusát, szakmai kiválóságát. Mi azonban azt szeretnénk, hogy dr. Göllesz Viktor munkásságát ne csupán azok tartsák számon, akik olyan szerencsések voltak, hogy ismerhették őt, hanem a jövő generációk tagjai is. Ugyanis minden generációnak alapvető érdeke, hogy olyan példát lásson maga előtt, amely megerősíti erkölcsi meggyőződésében, emberségében és segíteni tudásában. Minden generációnak szüksége van rá, hogy felhívják a figyelmét arra, hogy az emberi társadalom nem lehet csupán az erősek és a sikeresek világa.

Minden generáció figyelmét újra és újra fel kell hívni arra, hogy a gyengéknek és sérülteknek épp olyan jogaik vannak, mint az erőseknek.

Minden generáció figyelmét fel kell hívni, hogy az ember csak akkor nevezhető „nagy betűs” Embernek, ha nem csupán a szavaival, hanem a tetteivel is bizonyítja, hogy egyetért ezzel és képes esélyt adni a sérülteknek, a fogyatékkal élőknek.

Szerencsére ma már egyre többen értenek egyet ezekkel a gondolatokkal – s hogy ez így van, ahhoz jelentős mértékben járult hozzá dr. Göllesz Viktor munkássága. Arról, hogy milyen nagyszerű pedagógus, főigazgató, szaktudós, szerkesztő, egyesület alapító volt, azok fognak szólni, akik maguk is kiválóságai e területeknek. Én, mint a kerület polgármestere inkább arról mondanék még néhány mondatot, hogy milyen fontos egy közösség szempontjából az, amit dr. Göllesz Viktor tett. Meggyőződésem ugyanis, hogy a kisebb és nagyobb emberi közösségeknek a másik iránt érzett felelősségre, segítőkészségre és cselekvő humanizmusra kell épülniük.

Meggyőződésem, hogy csak olyan világot építhetünk, ahol mindenkinek biztosítjuk az esélyt arra, hogy élni tudjon mindazokkal a lehetőségekkel, amik birtokában vannak.

Meggyőződésem, hogy a közösségnek mindent meg kell tennie azért, hogy a bajban senki ne maradjon magára.

Meggyőződésem, az egészségesegek kötelessége mindent megtenni azért, hogy a speciális helyzetben lévők is teljes életet élhessenek, és ehhez megkapják a fejlesztés segítségét és lehetőségét.

Tisztelt megemlékezők!

Tudom, hogy ma még csak az első lépéseket tettük meg azon az úton, amivel az előbb elmondottak mindenki számára valósággá válnak. Ám hogy ezeket a lépéseket megtettük, abban hatalmas szerepe van dr. Göllesz Viktornak – és mindazoknak, akikkel évtizedeken át minden nap együtt küzdött. Így tehát ma, amikor felavatjuk Göllesz Tanár úr emléktábláját, az ő szellemében hívjuk fel mindenki figyelmét arra, hogy van még tennivalónk - bőven. Azonban dr. Göllesz Viktor életműve útjelző és iránymutató mindenki számára, jelzi, hogy merre kell

továbbmennünk. E tábla felavatásával tehát köszönetet mondunk dr. Göllesz Viktornak mindazért, amit életében tett. Egyben pedig ígéretet teszünk, hogy a magunk területén ennek szellemében dolgozunk tovább.

Köszönöm a figyelmüket!

Dr. Buday József emlékbeszéde

Hölgyeim és Uraim!

Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Karának képviselőjében állok önök előtt, mint Göllesz dr. utóda a Gyógypedagógiai Kórtani Tanszék tanszékvezetői székében.

Göllesz Viktor életében talán legfontosabb a hűség volt. Hűség a választott hivatáshoz, hűség a munkahelyhez, hűség a fogyatékosok ügyéhez. Egész életében egyetlen munkahelye volt, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, annak is az a tanszéke, melynek alapításától, 1953-tól 36 éven át munkatársa volt. Végigjárta a hivatali ranglétra minden fokát. Az egykori Anatómiai és Élettani Tanszéken előbb mint gyakornok, majd tanársegéd és adjunktus, később az orvosegyetem elvégzése után mint docens dolgozott. 1968-ban mint főiskolai tanár vette át a tanszékét és 1989-ben történt nyugalmomba vonulásáig vezette azt.

Életművének fontos jellemzője a sokoldalúság. Széles látókörű, a Bárczi koncepció értelmében vett gyógypedagógus volt, abból a fajtából, amely mára sajnos kiveszőben van. Talán nincs is a szakmának olyan ága, melyben ne alkotott volna maradandót. Szakirodalmi publikációinak jegyzéke közel 400 tételt tartalmaz, de nem vagyok benne biztos, hogy mindent sikerült összegyűjtenünk.

Az általa írott, vagy szerkesztett tankönyvek száma 24, de ebben nincsenek benne sem az un. oktatási segédanyagok, sem az egyes művek többszörös kiadásai. Legkorábbi, Csabay dr.-ral közös munkája, a „Fejlődéstani ábragyűjtemény”, mely 1954-ben jelent meg, és ábraanyagát Gölleszné Majoros Magdolna rajzolta. Külön meg kell említeni az Akadémiai nívódíjas „Gyógypedagógiai iskolaegészségtan” c. munkát és az utolsót: a „Gyógypedagógiai rehabilitációt”. E tankönyvekkel kapcsolatban lehetetlen nem észrevenni a koncepciót, mely leginkább talán a „gyógypedagógiai szemléletben” foglalható össze. Az orvosi tárgyak rendkívül gazdag ismeretanyagából csak az került tankönyveibe, amire a gyakorló gyógypedagógiai tanárnak szüksége van. A szakkórtani ismereteket természetesen meg kell alapozni. Erre szolgál az orvosi tárgyaknak az a rendszere, amelyet még Bárczi épített be a képzés struktúrájába és Göllesz Viktor főigazgatósága alatt az általa bevezetett módosításokkal működik mind a mai napig. E tárgyak jelentő-